

Pasi Pyöriä

Mitä tiedämme suomalaispalkansaajien työurista?

Pirstoutuvatko työurat?

Työsuojelurahaston tutkimushanke

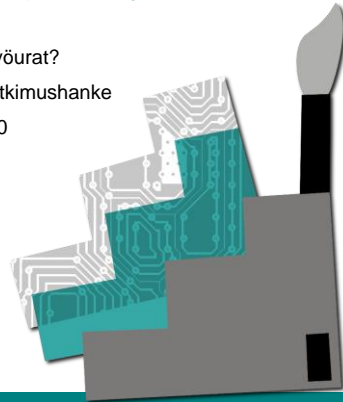
2018–2020

Työsuojelurahasto
Arbeterskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

TAMPEREEN
YLIOPISTO

Pirstoutuvatko työurat? –hankkeen ohjausryhmän kokous 31.8.2018

Työsuhteiden keskimääräinen kesto on pidentynyt

- Tilastokeskuksen vuoden 2013 työolotutkimuksen mukaan palkansaajat ovat keskimäärin työskennelleet saman työnantajan palveluksessa 10,3 vuotta, kun vuonna 1984 vastaava keskiarvo oli 8,3 vuotta (palkansaajakunnan ikääntyminen selittää ilmiötä osin mutta ei kokonaan)
- Ammatin vaihtaminenkaan ei ole yleistynyt: noin 40 % palkansaajista on ilmoittanut työskennelleensä aina lähes samankaltaisessa ammatissa (ei muutosta vuosina 1977–2013)
- Suomen tilanne poikkeaa monista muista länsimaista, joissa työsuhteiden kesto on käänntynyt laskuun (Kalleberg 2018)
- Tilastokeskuksen työolotutkimus on poikkileikkausaineisto, jota varten otokseen valikoituneita henkilöitä on haastateltu yhden kerran
- Poikkileikkausaineistojen lisäksi tärkeää tietoa saadaan erilaisista hallinnon rekistereistä (esim. FLEED/FOLK)
- Pitkittäisen rekisteridatan avulla voidaan seurata samoja ihmisiä yli ajan

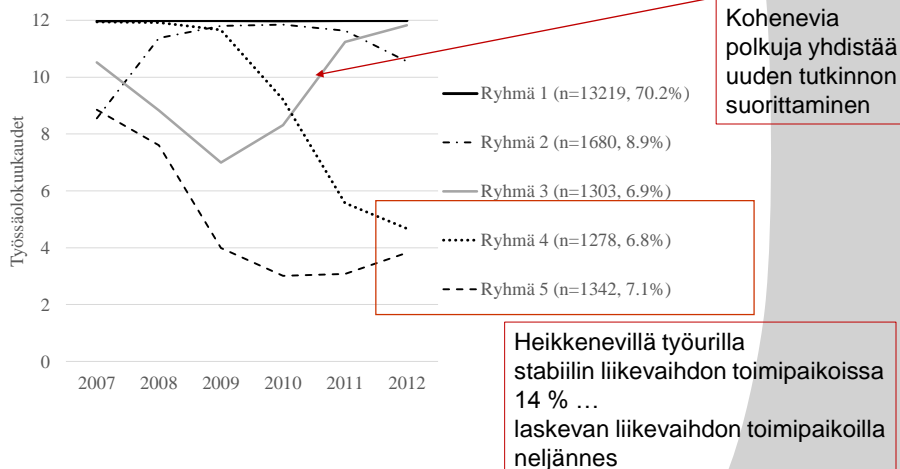
**Vakaalla työuralla* olevien yksityisen sektorin
20–55-vuotiaiden palkansaajien osuudet (%)
(kun heitä seurataan FLEED-aineistolla 5 vuotta lähtöpisteistä
1990, 2000 ja 2007 yrityksen liikevaihtotyypin mukaan)**

	1990–1995	2000–2005	2007–2012
Stabiili liikevaihto	58,7	63,9	70,2
Vaihteleva liikevaihto	56,5	59,8	64,3
Kasvava liikevaihto	34,6	48,2	59,9
Laskeva liikevaihto	49,3	48,8	50,7

* 12 vuotuisia työkuukautta 5 v. seurannassa

- Pasi Pyöriä & Liudmila Lipiäinen & Katri-Maria Järvinen (2017) Yhä useampi palkansaaja on vakaalla työuralla. *Tieto & trendit – Talous- ja hyvinvointikatsaus* 3(3): 48–53.
- Laura Peutere & Liudmila Lipiäinen & Satu Ojala & Katri-Maria Järvinen & Pasi Pyöriä & Tiina Saari & Esa Jokinen (2017) *Taluskriisit, työhyvinvointi ja työurat. Työsuojelurahaston tutkimushanke 2015–2017. Loppuraportti*. Työelämän tutkimuskeskuksen työraportteja 94/2017.

Työurapolut stabiilin liikevaihdon toimipaikoissa 2007–2012

Tutkimuksen rajoitukset ja tulosten pohdinta

- 1990-luvun alku on vertailukohtana erityinen, koska tuolloin laman seurauksena työmarkkinoiden toiminta häiriintyi perin pohjin
- Toisaalta ei näytä siltä, että viimeisimmän finanssikriisin oloissa työurien vakaus olisi kärsinyt - Onko talouden dynamiikka heikentynyt?
- Tuloksemme työurien vakautumisesta voi kertoa siitä, että samassa työpaikassa pysytään, koska parempiakaan vaihtoehtoja ei ole tarjolla
- Kansantalouden kannalta työmarkkinaliikkuvuuden heikkeneminen ei välttämättä ole pelkästään myönteistä kehitystä
- Tutkimuksemme puitteissa emme voineet tarkastella sitä, tapahtuuko työurilla siirtymiä aikaisempaa parempiin vai huonompiin töihin
- Muissa tutkimuksissa työmarkkinoiden polarisaatiosta on havaittu merkkejä (Böckerman & Vainiomäki 2014)
- Pirstoutuvatko työurat? -hankkeessamme (2018–2020) pureudumme FLEED-aineistolla (tulevaisuudessa FOLK) tarkemmin kysymyksen työmarkkinaliikkuvuudesta ja sen luonteesta

Kansainvälisessä vertailussa Suomen työmarkkinat toimivat hyvin

- Suomessa toimipaikan lakkauttamisen tai joukkoirtisanomisen vuoksi työpaikkansa menettäneiden osuus on tällä vuosituhannella ollut muita OECD-maita korkeampi ... mutta muihin teollisuusmaihin verrattuna suurempi osa irtisanotuista suomalaispalkansaajista on löytänyt uutta työtä nopeasti (Kauhanen 2017)
- Pertti Koistinen tutkimusryhmineen on todennut, että Suomen työmarkkinoiden integroiva kapasiteetti on varsin vahva ja työpaikkansa menettäneiden käytettävissä olevat yhteiskunnan tukiresurssit toimivat
- Koistisen tutkimusryhmä seurasi FLEED-aineistolla vuonna 2005 irtisanottujen työllisyysuria 8 vuoden ajan:
  - Tulosten mukaan 46–55-vuotiaiden irtisanottujen tilanne osoittautui suhteellisen hyväksi: lähes koko 8 vuoden seurannan ajan työllisenä oli miltei 70 %, työttömyyteen heti tai myöhemmin siirtyviä oli 13 %, työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi seurannan aikana 9 %
  - Yli 55-vuotiaiden tilanne oli kuitenkin nuorempia huonompi

Kiitos!